

Afdeling	: R&E - Algemeen	Raadsvoorstel:
Naam opsteller voorstel	: Pascale Janssen (0495-575332)	DJ-2986704
Portefeuillehouder	: dr. T.J.J. (Thomas) van Gemert	Zaaknummer: 2898990
		Publicatie: Openbaar

Onderwerp

Ontwerpbegroting 2026 Regionale Energiestrategie Noord- en Midden-Limburg

Voorstel

Een advies uit te brengen over de ontwerpbegroting RES Noord- en Midden-Limburg conform artikel 17 van de Centrumregeling RES Noord- en Midden-Limburg.

Inleiding

Tijdens de behandeling van de Centrumregeling door de raad in september 2024 heeft het college toegezegd in Q3 2025 een evaluatie uit te voeren naar de Centrumregeling RES Noord- en Midden-Limburg (moties & toezeggingen 94272, 24 september 2024). In bijlage 1 is deze evaluatie opgenomen.

Op 27 mei 2025 heeft het college de ontwerpbegroting 2026 met een toelichting van de RES NML ter informatie aangeboden aan de raad (zie bijlage). In artikel 17 lid 3 van de Centrumregeling RES NML is vastgelegd dat de begroting, voorafgaand aan de vaststelling daarvan door het college van de centrumgemeente Venlo, gedurende 12 weken voor advies wordt voorgelegd aan het portefeuillehoudersoverleg RES NML en aan de vertegenwoordigende organen van de deelnemende gemeenten. Na het ontvangen van deze adviezen worden deze verwerkt in de begroting. In het portefeuillehoudersoverleg RES NML van oktober 2025 worden de binnengekomen adviezen besproken en kan worden overgegaan tot het vaststellen van de definitieve begroting door de centrumgemeente.

Relatie tot de strategische visie

Duurzaamheid en innovatief ondernemen en leven is een van de vijf waarden als basis onder de strategische visie. Door deelname aan de RES en daarin samen doelen te bereiken, spannen we ons in om duurzaam te wonen, werken en beleven.

Effect

Door regionale samenwerking verbeteren van de beschikbaarheid, bereikbaarheid en betaalbaarheid van duurzame energie.

Doel(en)

Een klimaatneutraal Weert

Argumenten

De ontwerpbegroting 2026 is sluitend

De taken op hoofdlijnen passen binnen de kaders van de Centrumregeling RES NML en zijn grotendeels een vervolg op de taken die in 2025 hebben plaatsgevonden. In de ontwerpbegroting wordt ingegaan op de taken op hoofdlijnen die in 2026 door de RES NML worden opgepakt. In het nog op te stellen concept jaarplan 2026 worden de taken

gedetailleerder uitgewerkt. Het jaarplan 2026 wordt in het portefeuillehoudersoverleg van oktober 2026 vastgesteld.

Evaluatie Centrumregeling RES NML

Conclusie is dat de toegevoegde waarde van de Centrumregeling voor de gemeente Weert met name zit in activiteiten die betrekking hebben op kennisuitwisseling en –deling en lobbyactiviteiten. Door (capaciteit aan) kennis en lobby centraal vorm te geven en te coördineren, kan deze niet alleen efficiënter en effectiever worden ingezet, maar kan deze meer worden geborgd in plaats van (wisselende) inhuur door individuele gemeenten. Als gemeente Weert hoeven wij zelf minder capaciteit of middelen te steken in onderzoeken en/of ontwikkeling van tools en lobby richting strategische partners zoals de provincie en het Rijk.

Beleidsontwikkeling door de RES NML vindt op strategisch niveau voor en door alle deelnemers plaats. De diversiteit aan gemeenten in de regio Noord- en Midden-Limburg is groot. Hierdoor is het lastiger om vanuit de RES NML tot gezamenlijke uitvoering te komen. Om juist op tactisch en uitvoerend niveau stappen te kunnen zetten in de verdere ontwikkeling van een decentraal energiesysteem, biedt gebiedsgerichte samenwerking voordelen zoals de samenwerking tussen de gemeenten Weert, Nederweert, Leudal en Cranendonck. Beide samenwerkingsvormen sluiten elkaar niet uit, maar kunnen elkaar juist versterken. Het zou goed zijn om in RES-verband te bespreken hoe de strategische en gebiedsgerichte samenwerking elkaar in de uitvoering concreet kunnen versterken (welke thema's en welke taken).

De Centrumregeling biedt de mogelijkheid om de vertegenwoordigende organen van de deelnemers meer in positie te brengen dan een meer vrijblijvende samenwerking. Zo moet bijvoorbeeld de ontwerpbegroting ter advisering aan de gemeenteraden worden voorgelegd, voordat deze door de centrumgemeente wordt vastgesteld.

Bij de uitvoering van de Centrumregeling is wel verbetering mogelijk ten aanzien van het meer betrekken van de deelnemende gemeenten aan de voorkant bij de uitvoering van de taken. Dit betekent echter voor de gemeenten ook een actieve opstelling richting RES NML.

De samenwerking binnen de Centrumregeling RES NML kost ons geld en capaciteit. Deze investeringen leveren ons echter meer op dan ze kosten. Niet alleen op het gebied van kennis, lobby en versterking van onze uitvoeringskracht, maar draagt op ook bij aan de ambities en doelen van de gemeente Weert. De Centrumregeling heeft voor Weert een meerwaarde.

Aanbevelingen aan RES NML naar aanleiding van de evaluatie:

- Betrek als programmabureau RES NML de gemeenten meer aan de voorkant bij de uitvoering van de taken. Voor de deelnemende gemeenten betekent dit echter ook een actievere houding richting het programmabureau RES NML om specifieke behoeften aan te geven. Er moet meer balans komen in het top-down aanbieden van activiteiten vanuit de RES NML en het actief aangeven van ondersteuningsbehoeften door de deelnemers.
- Het zou goed zijn om in RES-verband te bespreken hoe de strategische en gebiedsgerichte (subregionale) samenwerking elkaar in de uitvoering concreet kunnen versterken (welke thema's en welke taken).
- Met het oog op de landelijke ontwikkelingen rond het Nationaal Programma RES (zie ook kanttekeningen en risico's) zou het goed zijn om alvast als (deelnemers van de) RES NML het gesprek te voeren over deze ontwikkelingen en hoe deze zich gaan verhouden tot de samenwerking in de regio Noord- en Midden-Limburg.

Advies

Zowel de evaluatie als de ontwerpbegroting gaan over het functioneren van de RES en de meerwaarde voor Weert. Op de ontwerpbegroting wordt nu formeel de mogelijkheid geboden om een advies in te brengen. Voorgesteld wordt om de aanbevelingen uit de evaluatie in dit advies op te nemen. In bijlage 5 is het concept-advies opgenomen.

Op de informatiebijeenkomst op 3 september staat een toelichting door de programmamanager van de RES NML gepland. Het concept-advies kan tijdens deze avond besproken worden. Op basis van de opgedane inzichten op en rond deze toelichting op 3 september kan de raad het concept-advies tijdens de behandeling in de gemeenteraad van 23 september aanpassen / mandateren.

Kanttekeningen en risico's

Ten aanzien van de baten:

Vanwege de val van het kabinet is door de minister van Klimaat en Groene Groei (KGG) nog geen duidelijkheid gegeven over aanvullende Rijksmiddelen over 2026 en verder. Het betreft de inzet van 2 fte als aanvullende formatie. De RES NML zal deze middelen meenemen bij het jaarplan 2026. Deze middelen worden ingezet ten behoeve van extra formatie binnen het programma Energiesysteem. De vraag is wat het betekent voor de uitvoering van dit programma gelet op de inzet van 2 fte mocht onverhoopt geen rijksbijdrage of een korting op deze middelen plaatsvinden.

Landelijke ontwikkelingen

Onlangs heeft de minister van KGG in een Kamerbrief laten weten dat het kabinet momenteel werkt aan de oprichting van een nieuw nationaal programma ten aanzien van het energiesysteem per 1 januari 2026. Hierin worden drie bestuurlijke programma's ondergebracht: Nationaal Programma Regionale Energiestrategie, Nationaal Programma Lokale Warmtetransitie en het SamenwerkingsProgramma Integraal Programmeren Energiesysteem (SP IPE). In dit kader zullen ook de rollen van de RES-regio's tegen het licht worden gehouden. De minister heeft als doel om in te zetten op regionale samenwerking en geen nieuwe bestuurslaag te creëren. Aan het eind van 2025 volgt meer informatie over het nieuwe nationale programma. De vraag is hoe de toekomst van de RES-regio's eruit komt te zien.

Met het oog op deze ontwikkelingen zou het goed zijn om alvast als (deelnemers van de) RES NML het gesprek te voeren over deze landelijke ontwikkelingen en hoe deze zich gaat verhouden tot de samenwerking in de regio Noord- en Midden-Limburg (zie aanbevelingen).

Financiële gevolgen

Voor de gemeente Weert wordt door de RES NML een jaarlijkse vergoeding van € 2,60 per inwoner (peildatum 1 januari 2024, wordt elke twee jaar geactualiseerd) in rekening gebracht. Voor Weert gaat het om een bijdrage van € 132.805,00. Deze bijdrage komt ten laste van de CDOKE-regeling (voor de periode 2026 t/m 2030 wordt de SPUK CDOKE overgeheveld naar het Gemeentefonds in 2026 als decentralisatie-uitkering en vanaf 2027 als Bijzondere Fondsuitkering).

In de ontwerpbegroting is separaat de MCO (Meerjarige Collectieve Aanpak) begroting meegenomen. Het totale aandeel van de gemeente Weert in deze begroting met een looptijd juni 2025 tot en met juni 2029 is €1.305.000,00. Dekking vindt plaats uit de SPUK Nationaal Isolatie Programma (NIP) die wij van het Rijk hebben ontvangen.

Participatie

N.v.t.

Communicatie

N.v.t.

Planning

De adviezen van de vertegenwoordigende lichamen en het advies van het portefeuillehoudersoverleg worden in oktober 2025 in het portefeuillehoudersoverleg RES NML besproken. Daarna kan de centrumgemeente de begroting vaststellen.

Evaluatie

In de Centrumregeling RES NML is opgenomen dat Van de inkomsten en uitgaven van de centrumregeling wordt door het college van de centrumgemeente over elk kalenderjaar vóór 1 juli schriftelijk verantwoording afgelegd aan het portefeuillehoudersoverleg en de vertegenwoordigende organen van de deelnemers, onder overlegging van de jaarrekening met de daarbij behorende bescheiden. Inhoudelijke verantwoording vindt plaats door het activiteitenoverzicht dat de colleges van de deelnemende jaarlijks vóór 1 juli vaststellen en ter informatie naar de raden van de deelnemende gemeenten wordt verzonden.

Bijlage(n)

1. Evaluatie Centrumregeling RES Noord- en Midden-Limburg
2. Raadsinformatiebrief 27 mei 2025 ontwerpbegroting RES NML
3. Ontwerpbegroting 2026 RES Noord- en Midden-Limburg (incl. toelichting)
4. Concept advies aan centrumgemeente Venlo

Bijbehorend ontwerpraadsbesluit bieden wij u hierbij ter vaststelling aan.

Burgemeester en wethouders van Weert,

secretaris,	de burgemeester,
A.M.A. Vrijenhoek	mr. R.J.H. Vlecken

Nummer raadsvoorstel: DJ-2986704

Advies raadscommissie

De commissie acht het voorstel rijp voor behandeling in de raad als bespreekstuk.

RAADSBESLUIT

De raad van de gemeente Weert,

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders van 19 augustus 2025.

besluit:

1. Een advies uit te brengen over de ontwerpbegroting RES Noord- en Midden-Limburg conform artikel 17 van de Centrumregeling RES Noord- en Midden-Limburg.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 24 september 2025.

De griffier,	De voorzitter,
mr. M.H.R.M. Wolfs-Corten	mr. R.J.H. Vlecken